

ALFABETITZACIÓ EN SALUT A L'ALT EMPORDÀ

Pere Plaja, Eva Martinez, Silvia Espuña, Nuria Clausell, Nuria
Carreras, Aurora Fontova, Alexandra Devesa, P Villalobos
Fundació Salut Empordà

*Reunió Anual de la Societat Catalana de Pediatria
Lleida 2022*

INTRODUCCIÓ

- L'alfabetització en Salut es clau per a un benestar de la persona i dels menors que de ella en depenen
- La seva qualitat obeeix a molts factors al marge de l'entorn socioeconomic en el que es puguin trobar en un moment puntual
- Hi ha condicionants diferents en funció del col·lectiu que es vulgui analitzar, que implica coneixements diferents i aplicacions de recursos diferents
- Diversos estudis nostres a l'Alt Empordà demostren alta prevalença de població en risc d'exclusió, alt percentatge d'immigració de països de baixa renda i utilització inadequada de sistemes de salut
(ex:comarca amb menor nivell d'immunització per COVID a Catalunya a Abril 2022)

OBJECTIU

Conèixer el nivell d'alfabetització en Salut en usuaris de la unitat maternoinfantil de l'Hospital de Figueres l'any 2021, a la comarca de l'Alt Empordà , considerant que l'atenció d'entrada es fa

- únic centre de la comarca amb atenció a parts (penetració estimada de 90%)
- en població atesa per una activitat natural, en població sana , atesa per un procés fisiològic com és un part.

METODOLOGIA

- Estudi descriptiu transversal
- Període d'estudi 2021. Selecció de dies ocasionals amb estudi de tots els casos incidents
- Població d'estudi: mares i pares de nadons nascuts a l'hospital de Figueres
 - Criteris inclusió:
 - Mares i pares de nadons nascuts a l'hospital de Figueres en dia seleccionat
 - Persones que hagin entès i signat el consentiment informat
 - Criteris exclusió:
 - Negativa a participa en l'estudi
 - Incapacitat d'entendre les preguntes de l'investigador.
- Es recullen variables sociodemogràfiques i qüestionari HLS-EU-16 d'alfabetització per la salut
- Aprovat per la comissió de recerca de Fundació Salut Empordà i CEIC J Trueta
- Anàlisi univariant per descriure les variables i una anàlisi bivariant per fer la comparació amb els nivells d'alfabetització. Es va considerar com a significació estadística un valor de $p > 0,05$.

METODOLOGIA 2

- Treball dissenyat per a conèixer el grau d'alfabetització per a la salut en el territori.
- Enquestes fetes a pares de nadons, que estan atesos per a proces normal de part.
- No hi ha cap biaix de contacte per malaltia en la selecció.
- Serien mostra equivalent de poblacio adulta jove de la comarca Alt Empordà, amb una realitat demogràfica particular.
- Les procedències dels enquestats es correlacionen amb les de la població de referència (segons registre historic de nadons) (*R).

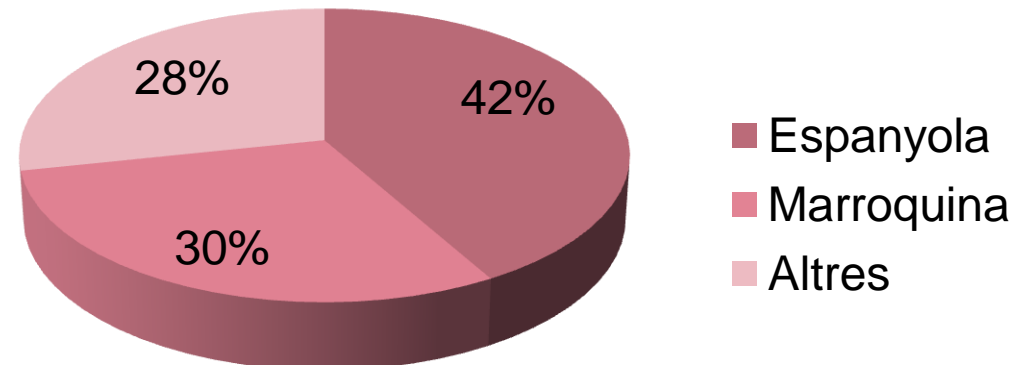
QUESTIONARI ALFABETITZACIO

HLS-EU-Q16						
HLS-EU Consortium (202): HLS-EU-Q16. The European Health						
Literacy Survey Questionnaire- Short Version						
		Muy fácil	fácil	difícil	Muy difícil	NS
1	...encontrar información sobre los tratamientos asociados a las enfermedades que son de su interés	1	2	3	4	5
2	...averiguar dónde conseguir ayuda profesional cuando se encuentra enfermo(instrucciones: por ejemplo un médico, farmacéutico o psicólogo)	1	2	3	4	5
3	...entender lo que me dice el medico	1	2	3	4	5
	... entender las instrucciones del médico o farmacéutico sobre cómo tomar las medicinas recetadas	1	2	3	4	5
5	... valorar cuándo puede necesitar una segunda opinión de otro médico	1	2	3	4	5
6	... utilizar la información proporcionada por el médico para tomar decisiones sobre su enfermedad	1	2	3		5
7	... seguir las instrucciones de su médico o farmacéutico	1		3	4	5
8	... encontrar información sobre la manera de abordar problemas de salud mental como el estrés o la depresión	1	2	3	4	5
9	... comprender las advertencias sanitarias relacionadas con hábitos como fumar, hacer poco ejercicio físico beber alcohol en exceso	1	2	3	4	5
10	... comprender por qué necesita hacerse pruebas de detección precoz de enfermedades o chequeos médicos (Instrucciones: mamografía, prueba de nivel de azúcar en sangre y tensión arterial)	1	2	3	4	5
11	...valorar la fiabilidad de la información sobre riesgos para la salud que aparece en los medios de comunicación (Instrucciones: TV, Internet u otros medios de información)	1	2	3	4	5
12	...decidir cómo protegerse de las enfermedades gracias a la información que proporcionan los medios de comunicación (Instrucciones: periódicos, folletos, Internet u otros medios de información)	1	2	3	4	5
13	...encontrar actividades que sean buenas para su bienestar mental (Instrucciones: meditación, ejercicio, paseos, pilates, etc.)	1	2	3	4	5
14	...comprender los consejos sobre salud que dan la familia y los amigos	1	2	3	4	5
15	...comprender la información proporcionada por los medios de comunicación sobre cómo mejorar su salud (Instrucciones: Internet, periódicos, revistas)	1	2	3	4	5
16	...valorar cuáles de sus hábitos diarios afectan a su salud (Instrucciones: costumbres relacionadas con el consumo de alcohol, hábitos alimenticios, ejercicio, etc.)	1	2	3	4	5

RESULTATS

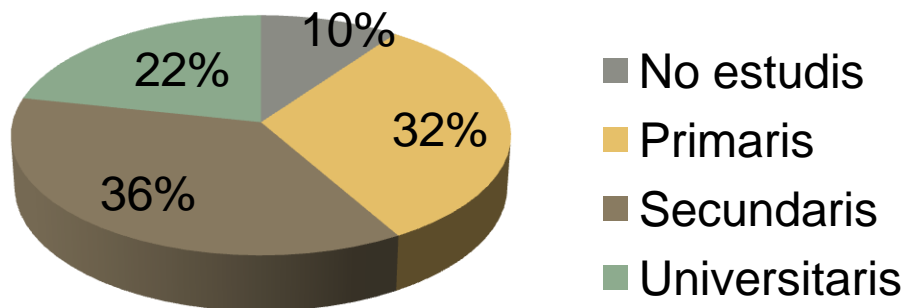
- 60 casos
- Edat mitjana 32,3 anys (DE=6,2)
- 75% dones
- Condicions treball (escala 0-10), mediana 8 (RIQ=4)
- Situació econòmica (0-10), mediana 6 (RIQ=3)

Nacionalitat

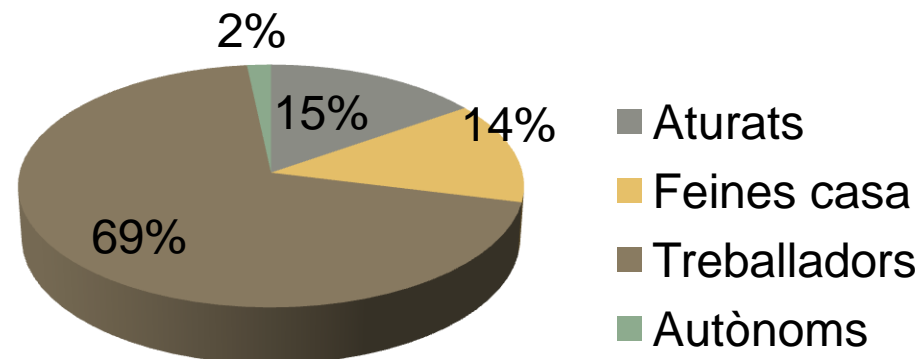

RESULTATS

Nivell d'estudis

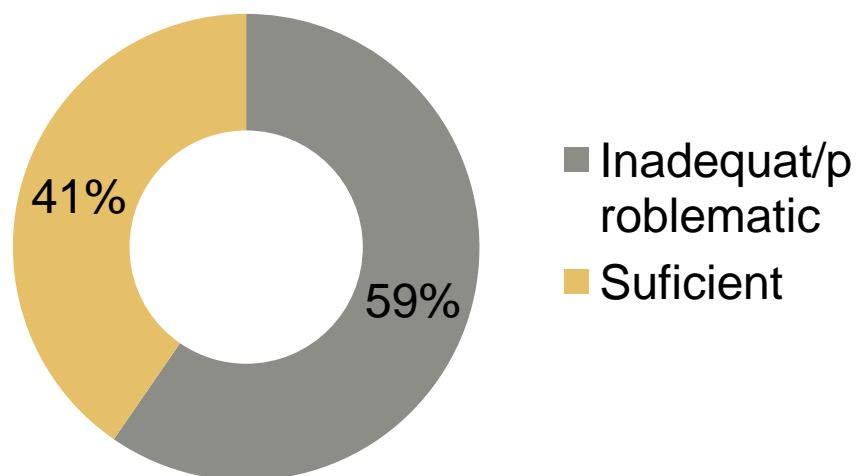

Ocupació

RESULTATS

Nivell alfabetització

- Nivell alfabetització
 - *mediana 12 (RIQ=4)*
- 2 nivells segons Nolasco et al.:
 - *Inadequat/problemàtic: 0-12*
 - *Suficient: 13-16*
- No es varen trobar relacions entre les variables sociodemogràfiques i el nivell d'alfabetització ($p > 0,05$)

RESULTATS / PERCEPCIONS

- No hi ha diferències estadístiques en alfabetització en salut segons les nacionalitats agrupades (espanyol - altres)
- No hi ha diferències estadístiques en l'alfabetització en salut segons els nivells d'estudis preguntats.
- Tot i això en totes les persones sense estudis s'observa un nivell de alfabetització en salut problemàtic o inadequat
- Percepció de pitjors condicions de treball en els enquestats amb menor nivell d'alfabetització
- Percepció de “menor nivell econòmic” en col·lectiu amb alfabetització suficient

CONCLUSIONS

- Segons nivells definits, es va observar que el 12,2% d'entrevistats (pares de nadons) presentaven un nivell d'alfabetització inadequat, el 46,3% problemàtic i el 41,5% suficient.
- No hi ha diferències estadístiques en alfabetització en salut segons les nacionalitats agrupades (espanyol - altres)
- No hi ha diferències estadístiques en l'alfabetització en salut segons els nivells d'estudis de persones entrevistades.
- Tot i això en totes les persones sense estudis s'observa un nivell de alfabetització en salut problemàtic o inadequat.

MOLTES GRÀCIES PER L'ATENCIÓ